Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Zaaknummer	59321-2024
B&W vergadering	8 oktober 2024
Integrale advisering	Programma coördinatoren, beleidsmedewerk(st)ers, collega's cluster financiën en cluster communicatie
Portefeuillehouder	Dhr. A.H. (Alexander) Kreule
Voor informatie	Jannie Lozeman (financiën)

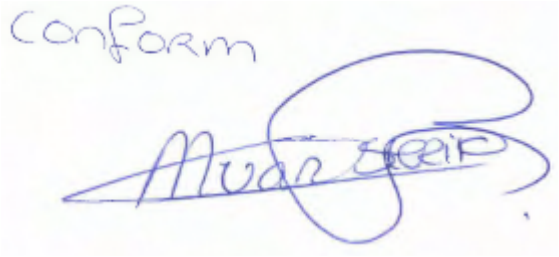
Bestuurssamenvatting

In de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 wordt een beeld geschetst van de beleidsvoornemens gedurende het komende jaar en de daaraan verbonden budgettaire consequenties. Ook wordt een (financiële) doorkijk gegeven voor de jaren 2026-2028.

Beslispunten

1. De gemeenteraad voor te stellen de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 vast te stellen.

Besluit

Inleiding

Jaarlijks biedt uw college de programmabegroting en meerjarenraming ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. In de aanbiedingsbrief schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen waarbinnen de nu voorliggende begroting is opgesteld.

Raalte is een ontzettend fijne plek om te wonen. We zijn trots op de gemeente die wij zijn en hoe wij die met elkaar vormgeven. Dat hoeft niet te veranderen. We zijn trots op het noaberschap, hechten waarde aan bestaanszekerheid, aan voldoende beschikbare woningen, een betrokken sociaal domein en we koesteren de leefbaarheid in onze dorpen en wijken. De raad heeft zich uitgesproken dat we de gemeente willen blijven die we nu zijn ofwel verder willen bouwen op de kracht van Raalte.

Om ook in de toekomst deze fijne plek om te wonen, leven, werken en recreëren te behouden is het nodig dat we investeren in de strategische opgaven en grote maatschappelijke vraagstukken.

Groeiopgave

Zo staan we voor de uitdaging de komende 10 jaar 3.000 woningen te realiseren. De groeibeelden voor Raalte en Heino zijn in beeld. Momenteel wordt gewerkt aan een analyse van de buurtdorpen. De eerste resultaten van deze analyse zijn

al met uw raad in een 'Rond de tafel' gedeeld. Deze groeibeelden en de analyse van de buurtdorpen geven de kansen voor de toekomst weer voor nieuwe woon- en werklocaties. Met het in ontwikkeling nemen van kansrijke locaties wordt de ontwikkelcapaciteit versneld. De hierbij behorende ambtelijke capaciteit is in deze begroting opgenomen. Daarnaast blijven we ook vol inzetten op het versnellen van al bestaande woningbouwplannen

Leefbare dorpen en wijken
We willen onze bestaande wijken leefbaar en toekomstbestendig maken. Deze opgave is gestart met het inzichtelijk maken van het verschil tussen de wijken en dorpen, een nadere uitvraag over leefbaarheid in de buurtdorpen, het agenderen van de onderhoudsopgave in de openbare ruimte, het versterken van de samenwerking met de partners in de wijk en het zetten van een eerste stap in het op gang brengen van een andere manier van kijken binnen de eigen organisatie. Richting het jaar 2025 werken we toe naar een gezamenlijk beeld hoe onze wijken en dorpen eruitzien en welke verbeterstappen er nodig zijn.

Onderhouds- en vervangingsopgave openbare ruimte
In de openbare ruimte komen veel functies samen die een grote bijdrage leveren aan een goede leefbaarheid. De maatschappelijke meerwaarde komt o.a. tot uitdrukking in onze manier van inrichten en beheren. Denk aan het creëren van plekken om buiten te bewegen om gezond te blijven of om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. We zien in de dorpen en wijken de inrichting van de openbare ruimte ouder worden. Dit geldt ook voor de wegen in het buitengebied. Risico's ten aanzien van veiligheid, bruikbaarheid en kapitaalvernietiging nemen toe. In de oudere wijken en buurten zien we op meerdere plekken een sterkere sociale achteruitgang. Met de veroudering neemt de omvang van de opgaven op het gebied van vervangen en toekomstbestendig maken toe. Nu investeren is onvermijdelijk. Bij deze begroting bieden we u een Meerjaren Investerings Programma (MIP) aan voor de korte termijn. Ondertussen werken we aan een inhoudelijke en financiële strategie voor de lange termijn, waarbij we op programmaniveau middelen willen ramen. Uiteraard blijven wij uw raad hier proactief bij betrekken.

Ontwikkelingen sociaal domein
Binnen het sociaal domein is in de afgelopen jaren een solide basis gelegd. Zowel inhoudelijk als financieel zijn mooie resultaten bereikt. Deze willen we vasthouden. Onze ambitie is dat iedereen naar vermogen kan blijven participeren in de samenleving. Tegelijkertijd worden we met name binnen de jeugdzorg geconfronteerd met een stijgende zorgbehoefte en neemt de complexiteit van de ondersteuningsvragen toe. Dit leidt tot extra uitgaven. Daarom hebben we in deze begroting de uitgaven opwaarts moeten bijstellen tot een reëel kostenniveau. Tegelijkertijd ontvangen we van het rijk de komende jaren juist minder inkomsten als gevolg van uitvoering van de Hervormingsagenda jeugd. Om in de toekomst het sociaal domein betaalbaar te houden hebben we een taakstelling opgenomen. De omvang van deze taakstelling is afgeleid van het recent uitgevoerde extern onderzoek naar besparingsmaatregelen binnen het brede sociaal domein.

Woonlasten
Als we het huidige voorzieningenniveau in onze gemeente willen behouden en tegelijkertijd willen werken aan een toekomstbestendig Raalte, vraagt dat om extra inspanning. Na twee jaar geen verhoging van de Onroerende Zaak Belasting (OZB) stellen wij de raad daarom voor de OZB in 2025 te verhogen met 7,5%. Voor de riool- en afvalstoffenheffing worden kostendekkende tarieven toegepast. Dit betekent dat de rioolrechten stijgen met 2,5%. De afvalstoffenheffing kon per saldo neerwaarts worden bijgesteld omdat er een tegemoetkoming van € 12 euro ten laste van de voorziening afvalverwijdering is doorgevoerd. Voor een gemiddeld huishouden stijgen de woonlasten van de gemeente Raalte in 2025 daarmee met 7% ten opzichte van 2024.

In de diverse beleidsprogramma's is aangegeven welke inspanningen en investeringen we in 2025 willen doen.

De nu voorliggende begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 laat een structureel sluitend perspectief zien. Gesteld mag worden dat onze gemeente nog steeds een financieel gezonde positie heeft en dat de financiële wendbaarheid en weerbaarheid op niveau zijn.

Beoogd effect
Door vaststelling van de programmabegroting en meerjarenraming geeft de raad de bestuurlijke doelstellingen voor de komende jaren aan en de daarvoor in te zetten middelen. Dit zijn voor het college de kaders waarbinnen de uitvoering dient te geschieden.

Argumenten
1.1. Met de voorliggende programmabegroting en meerjarenraming voldoen we voor het komende begrotingsjaar aan het kader van het provinciaal toezicht.
Uit bijgevoegde programmabegroting blijkt dat de begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028 structureel en reëel in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Duurzaamheid
In hoofdstuk 1 van de programmabegroting is onder andere weergegeven hoe we overkoepelend invulling geven aan de pijler duurzaamheid. Daarnaast zijn in het programma 'Duurzaamheid energie- en warmtetransitie' de ambities, ontwikkelingen, doelstellingen en acties met betrekking tot duurzaamheid en energie- en warmtetransitie verwoord. Ook in andere programma's zijn links gelegd met betrekking tot duurzaamheidsaspecten (bijvoorbeeld het programma Integraal beheer openbare ruimte).

Kanttekeningen
n.v.t.

Financiën en fiscale aspecten
Zie de voorliggende programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

Vervolg
Op donderdagavond 17 oktober is er een Rond de Tafel, aanvang 18:30 uur. Tijdens deze bijeenkomst is er gelegenheid voor inwoners en maatschappelijke organisaties hun mening over de begroting 2025 kenbaar te maken aan de gemeenteraadsleden en daarover in gesprek te gaan. De begrotingsvergadering van de gemeenteraad is op donderdag 7 november, aanvang 14:00 uur. De definitieve versie van de begroting in één oogopslag verschijnt op 8 november aanstaande.

Communicatie
De aanbieding van de begroting wordt in het persgesprek op 10 oktober 2024 nader toegelicht.

Bijlagen
Bijlage	1. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Bijlage	2. Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Bijlage	3. Bijlagen programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
Bijlage	4. Persbericht
Bijlage	5. Publicatie Weekblad voor Salland
Bijlage	6. Begroting gemeente Raalte 2025 in één oogopslag (concept)